

Werktuigbouwkundige installaties

Kostenkengetallen Bouwprojecten

Werktuigbouwkundige installaties

Kostenkengetallen Bouwprojecten

Een uitgave van Vakmedianet BouwCommunities B.V.

Samenstelling	Frank van de Waeter Jan van den Brink E-mail: redactiebouwkosten@vakmedianet.nl
Uitgever	Johan Schot
Adres	Postbus 448, 2400 AK Alphen aan den Rijn
Abonnement	Abonnementen lopen automatisch door, tenzij uiterlijk twee maanden voor de vervaldatum bij Klantenservice wordt opgezegd via telefoonnummer (088) 58 40 888. Ook voor informatie over uw lopende abonnement, wijzigingen of bestellingen kunt u contact opnemen met de klantenservice.
Klantenservice	Telefoon: (088) 58 40 888 E-mail: klantenservice@vakmedianet.nl Website: www.vakmedianet.nl/klantenservice

Algemene voorwaarden

©2018 Vakmedianet BouwCommunities, Alphen aan den Rijn.
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van art. 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo Besluit van 27 november 2002, Stb. 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp

Samenstellers en uitgever zijn zich volledig bewust van hun taak een zo betrouwbaar mogelijke uitgave te verzorgen. Niettemin kunnen zij geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor de (gevolgen van) onvolkomenheden die eventueel in deze uitgave voorkomen.

Gebruikers van deze uitgave wordt met nadruk aangeraden deze informatie niet geïsoleerd te gebruiken, maar af te gaan op hun professionele kennis en ervaring en de te gebruiken informatie te controleren.

ISBN 978-94-92-61023-2
NUR 955

Inhoudsopgave

Toelichting en condities	9
Indeling informatie	10
Uitgangspunten	11
Investerings-/stichtingskosten van een bouwwerk	12
Bepaling hoeveelheden	13
Werktuigbouwkundige installaties	15
Gebouwen voor het wegverkeer	17
52 Afvoeren	17
53 Water	18
57 Luchtbehandeling	20
66 Transport	21
71 Vaste verkeersvoorzieningen	22
74 Vaste sanitaire voorzieningen	23
Bedrijfsgebouwen	24
51 Warmte-opwekking	24
52 Afvoeren	25
53 Water	26
54 Gassen	28
55 Koude-opwekking en distributie	30
56 Warmtedistributie	32
57 Luchtbehandeling	34
58 Regeling klimaat en sanitair	35
74 Vaste sanitaire voorzieningen	36
Kantoorgebouwen	38
51 Warmte-opwekking	38
52 Afvoeren	40
53 Water	42
54 Gassen	44
55 Koude-opwekking en distributie	46
56 Warmtedistributie	48
57 Luchtbehandeling	50
58 Regeling klimaat en sanitair	51
66 Transport	52
74 Vaste sanitaire voorzieningen	53

Winkels	54
51 Warmte-opwekking	54
52 Afvoeren	56
53 Water	58
54 Gassen	60
55 Koude-opwekking en distributie	62
56 Warmtedistributie	64
57 Luchtbehandeling	66
58 Regeling klimaat en sanitair	67
66 Transport	68
74 Vaste sanitaire voorzieningen	69
Tehuizen	70
51 Warmte-opwekking	70
52 Afvoeren	72
53 Water	74
54 Gassen	76
55 Koude-opwekking en distributie	78
56 Warmtedistributie	80
57 Luchtbehandeling	82
58 Regeling klimaat en sanitair	83
66 Transport	84
74 Vaste sanitaire voorzieningen	85
Restaurants, cafes en cafetaria's	86
51 Warmte-opwekking	86
52 Afvoeren	88
53 Water	90
54 Gassen	92
55 Koude-opwekking en distributie	94
56 Warmtedistributie	96
57 Luchtbehandeling	98
58 Regeling klimaat en sanitair	99
74 Vaste sanitaire voorzieningen	100
Ontmoetings- en gemeenschapscentra	101
51 Warmte-opwekking	101
52 Afvoeren	102
53 Water	104
54 Gassen	106
55 Koude-opwekking en distributie	108
56 Warmtedistributie	110
57 Luchtbehandeling	112
58 Regeling klimaat en sanitair	113
66 Transport	114
74 Vaste sanitaire voorzieningen	115
Sporthallen	116
51 Warmte-opwekking	116
52 Afvoeren	118
53 Water	120
54 Gassen	122
55 Koude-opwekking en distributie	124
56 Warmtedistributie	126
57 Luchtbehandeling	128
58 Regeling klimaat en sanitair	129
74 Vaste sanitaire voorzieningen	130

Scholen	131
51 Warmte-opwekking	131
52 Afvoeren	132
53 Water	134
54 Gassen	136
55 Koude-opwekking en distributie	138
56 Warmtedistributie	140
57 Luchtbehandeling	142
58 Regeling klimaat en sanitair	143
66 Transport	144
74 Vaste sanitaire voorzieningen	145
Hotels	146
51 Warmte-opwekking	146
52 Afvoeren	148
53 Water	150
54 Gassen	152
55 Koude-opwekking en distributie	154
56 Warmtedistributie	156
57 Luchtbehandeling	158
58 Regeling klimaat en sanitair	159
66 Transport	160
74 Vaste sanitaire voorzieningen	161
Tussenwoningen	162
51 Warmte-opwekking	162
52 Afvoeren	164
53 Water	165
54 Gassen	166
55 Koude-opwekking en distributie	167
56 Warmtedistributie	168
57 Luchtbehandeling	170
58 Regeling klimaat en sanitair	171
74 Vaste sanitaire voorzieningen	172
Historische woongebouwen, tussenwoning	174
51 Warmte-opwekking	174
52 Afvoeren	175
53 Water	176
54 Gassen	177
55 Koude-opwekking en distributie	178
56 Warmtedistributie	180
57 Luchtbehandeling	182
58 Regeling klimaat en sanitair	183
74 Vaste sanitaire voorzieningen	184
Twee-onder-een-kap woningen	185
51 Warmte-opwekking	185
52 Afvoeren	186
53 Water	187
54 Gassen	188
55 Koude-opwekking en distributie	189
56 Warmtedistributie	190
57 Luchtbehandeling	192
58 Regeling klimaat en sanitair	193
74 Vaste sanitaire voorzieningen	194

Historische woongebouwen, twee-onder-een-kap en eindwoning	195
51 Warmte-opwekking	195
52 Afvoeren	196
53 Water	197
54 Gassen	198
55 Koude-opwekking en distributie	199
56 Warmtedistributie	200
57 Luchtbehandeling	202
58 Regeling klimaat en sanitair	203
74 Vaste sanitaire voorzieningen	204
Vrijstaande woningen	205
51 Warmte-opwekking	205
52 Afvoeren	206
53 Water	207
54 Gassen	208
55 Koude-opwekking en distributie	209
56 Warmtedistributie	210
57 Luchtbehandeling	212
58 Regeling klimaat en sanitair	213
74 Vaste sanitaire voorzieningen	214
Historische woongebouwen, vrijstaande woning	215
51 Warmte-opwekking	215
52 Afvoeren	216
53 Water	217
54 Gassen	218
55 Koude-opwekking en distributie	219
56 Warmtedistributie	220
57 Luchtbehandeling	222
58 Regeling klimaat en sanitair	223
74 Vaste sanitaire voorzieningen	224
Gestapelde woningen	226
51 Warmte-opwekking	226
52 Afvoeren	228
53 Water	229
54 Gassen	230
55 Koude-opwekking en distributie	231
56 Warmtedistributie	232
57 Luchtbehandeling	234
58 Regeling klimaat en sanitair	235
66 Transport	236
74 Vaste sanitaire voorzieningen	237
Herbestemming woonhuis-kantoor	238
51 Warmte-opwekking	238
52 Afvoeren	239
53 Water	240
54 Gassen	242
55 Koude-opwekking en distributie	244
56 Warmtedistributie	246
57 Luchtbehandeling	248
58 Regeling klimaat en sanitair	249
74 Vaste sanitaire voorzieningen	250

Praktijkruimte bij woning	251
74 Vaste sanitaire voorzieningen	251
Bijgebouwen, tussengebouwd	252
52 Afvoeren	252
Bijgebouwen, aangebouwd	253
52 Afvoeren	253
Bijgebouwen, vrijstaand	254
52 Afvoeren	254
Serres, aanbouw	255
52 Afvoeren	255
55 Koude-opwekking en distributie	256
56 Warmtedistributie	257

Werktuigbouwkundige installaties

Winkels

54 Gassen

Gasleiding

Samenstelling

Gasleidingen compleet met hulpstukken en accessoires.

Uitgangspunten

Nieuwbouw: monteren van gasleidingen.

Sloop: verwijderen van gasleidingen.

Vervanging: compleet vervangen van gasleidingen aan het einde van de technische levensduur.

Fornuis

Samenstelling

Fornuisaansluiting compleet met gasleiding, hulpstukken en accessoires.

Uitgangspunten

Nieuwbouw: monteren fornuisaansluiting compleet met gasleiding, hulpstukken en accessoires.

Sloop: verwijderen van fornuisaansluiting compleet met gasleiding, hulpstukken en accessoires.

Vervanging: compleet vervangen van fornuisaansluiting aan het einde van de technische levensduur.

Winkels

54 Gassen

Omschrijving	Uitvoering	Eenheid	Kosten per eenheid		Reserveringskosten per eenheid per jaar		
			Nieuwbouw	Sloop	Preventief	Correctief	Vervanging
Gasleiding	Koper	m ² BVO	2,56	0,45			0,08
Fornuis		stuk	195,-	37,60			7,03

Twee-onder-een-kap woningen

56 Warmtedistributie

Zonneboiler

Samenstelling

Zonneboiler compleet met collector, regeling en montageset.

Uitgangspunten

Nieuwbouw: monteren van zonneboiler compleet met collector, regeling en montageset.

Sloop: verwijderen van zonneboiler compleet met collector, regeling en montageset.

Preventief onderhoud: reinigen collector, controleren bedrading en verhelpen sporen van lekkage.

Eventueel mengsel water/glycol bijvullen.

Correctief onderhoud: verhelpen van meest voorkomende storingen.

Vervanging: compleet vervangen van zonneboiler met collector, regeling en montageset aan het einde van de technische levensduur.

Dunwandige CV-buis

Samenstelling

Dunwandige CV-buis compleet met hulpstukken.

Uitgangspunten

Nieuwbouw: monteren van dunwandige CV-buis en hulpstukken.

Sloop: verwijderen van dunwandige CV-buis en hulpstukken.

Vervanging: compleet vervangen van bovengrondse leidingwerk en hulpstukken aan het einde van de technische levensduur.

Dikwandige CV-buis

Samenstelling

Dikwandige CV-buis compleet met hulpstukken.

Uitgangspunten

Nieuwbouw: monteren van dikwandige CV-buis en hulpstukken.

Sloop: verwijderen van dikwandige CV-buis en hulpstukken.

Vervanging: compleet vervangen van bovengrondse leidingwerk en hulpstukken aan het einde van de technische levensduur.

CV-buis in vloer gestort

Samenstelling

CV-buis in vloer gestort compleet met hulpstukken.

Uitgangspunten

Nieuwbouw: monteren van CV-buis in vloer gestort en hulpstukken.

Vloerverwarming

Samenstelling

Vloerverwarming compleet met kunststof buis, verdelers, isolatie en hulpstukken.

Uitgangspunten

Nieuwbouw: monteren vloerverwarming compleet met kunststof buis, verdelers, isolatie en hulpstukken.

Twee-onder-een-kap woningen

56 Warmtedistributie

Radiatoren met radiatorkraan

Samenstelling

Radiatoren met radiatorkraan en overige accessoires.

Uitgangspunten

Nieuwbouw: monteren van radiatoren met radiatorkraan en overige accessoires.

Sloop: verwijderen van radiatoren met radiatorkraan en overige accessoires.

Vervanging: compleet vervangen van de radiatoren met radiatorkraan en overige accessoires aan het einde van de technische levensduur.

Appendages

Samenstelling

Appendages bestaande uit circulatiepomp, drukverschilregelaar, expansievat, afsluiters, verdeler/verzamelaars en overige appendages.

Uitgangspunten

Nieuwbouw: monteren van circulatiepomp, drukverschilregelaar, expansievat, afsluiters, verdeler/verzamelaars en overige appendages.

Sloop: verwijderen van circulatiepomp, drukverschilregelaar, expansievat, afsluiters, verdeler/verzamelaars en overige appendages.

Vervanging: compleet vervangen van de circulatiepomp, drukverschilregelaar, expansievat, afsluiters, verdeler/verzamelaars en overige appendages aan het einde van de technische levensduur.

Omschrijving	Uitvoering	Eenheid	Kosten per eenheid		Reserveringskosten per eenheid per jaar		
			Nieuwbouw	Sloop	Preventief	Correctief	Vervanging
Zonneboiler	Terugloopsysteem	stuk	3.545,-	213,-	80,85	28,25	185,-
	Verdringingsysteem	stuk	3.455,-	213,-	121,-	28,25	183,-
CV-buis	Dunwandig	m ²	16,40	3,61			0,82
	In vloer	m ²	12,-				
Vloerverwarming	Hoofdverwarming	m ²	52,10				
Paneelradiator	Met radiatorkraan	m ²	17,55	1,56			0,48
	Met thermostatische radiatorkraan	m ²	19,90	1,56			0,53
Appendages	Bij dun-/dikwandig CV-buis	m ²	1,97	0,30			0,15
	Bij CV-buis in vloer	m ²	4,10	0,53			0,15